

حجاب زنان با گذری بر قاعده لاضرر

نویسنده: محمد قدرتی شاتوری

دبیر: دانش و پژوهش استان اصفهان (ناحیه جلگه)

انتشارات مینوفر
Minufar.ir

مشهد مقدس - ۱۳۹۷

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
رده بندی کتب

قدرتی شاتوری، محمد، ۱۳۷۲ -
حجاب زنان با گذری بر قاعده لاضرر / نگارنده محمد قدرتی شاتوری.
مشهد: مینوفر، ۱۳۹۷.
۲۳۰ ص: ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
معارف اسلامی؛ ۲۱۳۴.
978-600-474-175-0 : ۳۰۰۰۰۰ ریال
فیبا
کتابنامه.
قاعده لاضرر
Lazarar formula (Islamic law)*:
فقه جعفری -- رساله عملیه
Islamic law, Ja'fari -- Handbooks, manuals, etc.*:
فقه -- قواعد
Islamic law -- *Formulae:
:
:
:
۴۷۹۳۱ ۳ الف ۳ // BP۱۰۲

رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
۵۲۷۱۹۶۹

۱۵۹/۲

عنوان کتاب: حجاب زنان با گذری بر قاعده لاضرر

نویسنده: محمد قدرتی شاتوری

طراحی جلد: سعیده اکبریان

قطع: رقی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

صفحه‌ها: مر

چاپخانه: دانا

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۰-۱۷۵-۴۷۴-۶۰۰-۷۸

تمام حقوق چاپ و نشر این اثر محفوظ است.

مشهد مقدس، بلوار جلال آل احمد ۶۹ پ ۱۱۶، ص.پ: ۱۷۵۵-۹۱۸۹۵

همراه: ۰۹۳۵۲۱۶۲۷۵۵ - تلفن و دورنگار: ۰۵۱-۳۸۳۲۳۵۵۳

سایت: www.minufar.ir - ایمیل: minufar@yahoo.com

انتشارات مینوفر
Minufar Publications

فهرست

۹	پیش‌گفتار
۱۵	فصل اول: کلیات
۱۷	باب اول: حجاب چیست؟
۲۴	باب دوم: رابطه حجاب و عفاف
۲۷	باب سوم: رابطه حجاب و حیا
۳۱	باب چهارم: حجاب در رفتار و گفتار و نگاه
۴۱	باب پنجم: پوشش در تاریخ اسلام
۴۴	باب ششم: بررسی عفاف و پوشش در غرب
۵۸	باب هفتم: حجاب حق است یا تکلیف؟
۶۵	فصل دوم: حجاب از دیدگاه بزرگان
۶۷	باب اول: حجاب در روایات
۶۷	پوشش حیوانات و حکمت آن
۶۸	جامه کوتاه، جامه بلند
۶۸	لباس تقوا
۶۹	پوشاندن معاصی
۶۹	شب معراج
۷۰	بوی بهشت برای بدحجاب
۷۱	نابینا و حضرت فاطمه (سلام الله علیها)
۷۱	زنان آخرالزمان
۷۱	خشمگین ساختن پروردگار

۷۲	باب دوم: حجاب از دیدگاه امام خمینی (رحمة الله عليه)
۷۲	حفظ آزادی
۷۲	حفظ ارزش
۷۲	آزادی در انتخاب پوشش حجاب
۷۳	تفسیر آزادی، توسط مخالفان آزادی
۷۳	عدم مافات با آزادی
۷۴	نظ شخصیت زن
۷۴	باب سوم: حجاب از دیدگاه مقام معظم رهبری
۷۴	حفظ کرامت
۷۵	الگوی زبان عالی
۷۵	رسیدن به مداح مانوی
۷۶	عدم تاثیرپذیری از غرب
۷۷	حجاب، شرط اول
۷۷	تحکیم بنیان خانواده
۸۰	چادر حجاب برتر
۸۰	امنیت زن و مرد
۸۱	عدم محدودیت
۸۱	حفظ ارزش ها
۸۳	فصل سوم: راهکارهای اجرایی حجاب
۸۵	باب اول: نقش والدین و معلمان
۸۹	محبت
۹۲	تقویت ایمان و تقوا
۹۷	تشویق
۱۰۲	یگانگی گفتار و عمل
۱۰۶	توجه به کرامت انسانی
۱۱۲	تفکر و آگاهی بخشی
۱۱۵	پرهیز از باورهای نادرست
۱۱۹	کنترل معاشرت با دوستان
۱۲۴	ارائه الگوی مناسب

- ۱۲۸ باب دوم: حجاب در رسانه ها
- ۱۳۰ باب سوم: نقش رسانه در کشور از دیدگاه مقام معظم رهبری
- ۱۳۳ باب چهارم: رسانه و حجاب از دیدگاه مقام معظم رهبری
- ۱۳۵ باب پنجم: نقش رسانه در فرهنگ سازی حجاب
- ۱۴۵ فصل چهارم: حجاب وقاعده لاضرر
- ۱۴۷ باب اول: قاعده لاضرر
- ۱۵۱ باب دوم: مستندات قاعده لاضرر
- ۱۵۵ باب سوم: دیدگاه های قاعده لاضرر
- ۱۶۰ باب چهارم: عدم تعارض قاعده لاضرر با حجاب
- ۱۷۷ فصل پنجم: حجاب در استفتانات مراجع و فقها
- ۱۷۹ باب اول: پوشش در استفتانات امام خمینی (رحمة الله علیه)
- ۱۸۱ باب دوم: پوشش در استفتانات امام خامنه ای (مدظله العالی)
- ۱۸۲ باب سوم: پوشش در استفتانات آیت الله صافی گلپایگانی
- ۱۸۳ باب چهارم: پوشش در استفتانات آیت الله مکارم شیرازی
- ۱۸۸ باب پنجم: پوشش در استفتانات آیت الله تبریزی
- ۱۹۰ باب ششم: پوشش در استفتانات آیت الله فاضل کرمانی
- ۱۹۰ باب هفتم: پوشش در استفتانات آیت الله مکارم
- ۱۹۲ حسن ختام
- ۱۹۳ منابع

بسم الله الرحمن الرحيم

سیاس و ستایش خدای راکه انسان را احداث و وی را در زمره کائنات در مرتبه‌ی برین قرار داد و سلام و صلوات بی‌پایان بر پیران بزرگ الهی و معلّمان آگاه بشریت و مخصوصاً بر خاتم آنان حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی «صلوات الله علیه و آله» و درود و سلام خالصانه نثار امامان معصوم و رهبران دلسوز و جانفشانان حق خاتم المرسلین، سیما خاتم الاوصیاء حضرت بقیه الله الاعظم علیه السلام و صلی الله علیه و آله بظهوره.

و اما بعد. دین اسلام برای سعادت و خوشبختی ما انسان‌ها سوانینی را وضع کرده است حجاب از جمله این قوانین است که اسلام نگاه ویژه‌ای بر روی آن دارد و تشدید زیاد بر روی آن بخاطر نقش آن در زندگی انسان‌ها است. دشمنان اسلام برای ازبین بردن حجاب در میان زنان و مردان به ترویج فساد و بی بندوباری پرداخته‌اند و با هزینه‌های تبلیغاتی هنگفتی در پی برانداختن آن می‌باشد الگوی زنان ما باید حضرت فاطمه (سلام الله علیها) باشد ایشان مظهر عفاف و تقوی می‌باشد و پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) مقام

ایشان را چنین وصف می‌کنند: دخترم فاطمه روز قیامت محشور می‌شود در حالی که لباس کرامت به تن دارد لباسی که با آب حیات عجین شده برتن دارد و خلاق به عظمت اومی نگردد و از مقام والای او در شگفتی فرو می‌روند.^۱ موضوع حجاب در عصر حاضر ذهن بسیاری از متفکران و دینداران را به خود مشغول ساخته است و سبک پوشش و تأثیرپذیری از مایه‌های غربی باعث شده است نگرانی در حجاب و پوشش اسلامی آن‌ها را به ارائه راهکارهایی رایج متداول نشدن پایه این واجب الهی وا داشته است. عوامل مختلفی بر گرایش به مدگرایی، پوشش نامناسب ارائه شده است که در یک تقسیم‌بندی به چهار دسته می‌توان بیان کرد:

- ۱- عوامل فردی: مانند، غریزه خودارزی، احساس گرای خام، عقده حقارت
- ۲- عوامل فرهنگی: مانند، جامعه‌پذیری ضعیف، ضعف اعتقاد یا باور نداشتن به اعتبار معیارهای متعارف، برداشت محدودیت آفرین از حجاب، بی‌توجهی به پیامدهای منفی بی‌حجابی، شکاف فرهنگی میان نسل‌ها، ضعف‌های بنیادین فرهنگی دینی در حوزه باورها و ارزش‌ها و هنجارها
- ۳- عوامل اجتماعی: مانند، کم‌هزینه بودن انحراف، ضعف کنترل اجتماعی، احساس تبعیض و محرومیت، دگرگونی‌های فرهنگی و اثرپذیری از شبکه‌های ارتباطی
- ۴- عوامل سیاسی: مانند، ضعف نگاه استراتژیک به موضوع‌های فرهنگی، ارائه نکردن تعریف مشخص از پوشش الزامی زنان متناسب با ضرورت‌های فرهنگی جامعه اسلامی در عصر جدید، بی‌توجهی به جنبه‌های تربیتی و اخلاقی حجاب و پیامدهای رعایت نکردن

آن، سوءاستفاده دشمنان و بدخواهان^۱.

خداوند می فرماید: (و لقد کرمنا بنی آدم و حملناهم فی البرّ و البحر و رزقناهم من الطیبات)^۲ در این آیه بیان شده است که خداوند همه ی انسان ها را کرامت بخشیده است و این کرامت بستگی به انجام اعمال خیر توسط انسان دارد و اگر کاری کند که شخصیت و کرامت او را از این ببرد خود را از مرتبه انسانیت به حیوانیت تنزل داده است حجاب و پوشش نیز در کارهایی است که اگر رعایت نشود شخصیت و وقار زن و مرد را به مرتبه پست حیوانیت می رساند و با بیجا بی خودی خود را تحقیر ساخته است. از حضرت صادق (علیه السلام) نقل شده است که فرمودند: خداوند زیبایی و آراستگی را دوست دارد، و نکبت و بد حالی را مکروه دارد، و حجاب متعالی دوست دارد که وقتی نعمتی به بنده اش ارزانی می کند اثر آن را بر او ببیند، پرسیدند چگونه؟ حضرت فرمود: لباسش را تمیز نگه دارد و خود را خوشبو سازد.^۳ باتوجه به سخن ایشان، اسلاحه نالت آراستگی نیست بلکه این آراستگی باید با حجاب و عفاف همراه باشد. پوشش زن و مرد تنها برای جنبه فردی نیست و جنبه اجتماعی نیز در بردارد و اینکه شخصی بگوید من حق خودی دارم حجاب نداشته باشم با جنبه اجتماعی آن قابل جمع نیست. مسأله حجاب در غرب براندازی تاریخی بندوبارانه بین زن و مرد است و حدود معاشرت زنان و مردان رعایت نمی شود و این نوع معاشرت نوعی ظلم و تحقیر شخصیت زن و مرد است و نتایجی چون زن آزاری، بی ارزشی، تنگنایگاه زن، از بین رفتن مفهوم خانواده را در بردارد ولی در اسلام حیا و عفت در میان دو جنس در

^۱- برای مطالعه بیشتر در این زمینه نک: شارع پور و همکاران (۱۳۹۱) تحلیل جامعه شناختی عوامل موثر بر گرایش

به حجاب، فصلنامه تحقیقات فرهنگی، س ۵، ش ۳: ص ۱۴

^۲- اسراء/ ۷۰

^۳- طبرسی، مکارم الاخلاق، ترجمه میرباقری، ج ۱: ۸۰

نهاد و طبیعت او قرار داده شده است و این حیاء و عفاف اختصاص به زنان به تنهایی ندارد بلکه بین زن و مرد مشترک است و در عمل به آن باید هر دو تلاش خود را به کار بندند. در کشور ما زنان و دختران می‌توانند در میدان علم وارد شوند و شخصیت و وقار خود را با حفظ حجاب از هرگونه آلودگی مصون دارند و به مدارج عالی دست یابند و با الگو گرفتن از روایات و سیره معصومین (علیهم السلام) عفاف آنان را مظهر شکوفایی و تکامل در زندگی خود بدانند. عب الاعلیٰ مولیٰ آل سام می‌گوید از حضرت صادق علیه السلام شنیدم، می‌فرمودند: در قیامت زنی زیبا چهره را که به خاطر زیباییش در دنیا دچار فتنه شد به دادگاه الهی می‌آوردند، می‌گویند: پروردگارا! مرا زیبا آفریدی تا جایی که به خاطر زیباییم برخورد کردم به آنچه که برخورد کردم. در آن هنگام حضرت مریم علیها السلام را می‌آورند و در جواب آن زن گفته می‌شود: تو نیکوتری یا مریم؟ ما مریم را نیکو آفریدیم ولی خود را از فتنه حفظ کرد! جوانی نیکو صورت را می‌آورد که در دنیا محض زیبایی چهره و اندامش دچار فتنه شد، عرضه می‌دارد: خداوند! به من چهره زیبا آفریدی تا جایی که دیدم از زنان آنچه را دیدم. در آن وقت یوسف را می‌آورند و در پاسخ آن جوانی گفته می‌شود: تو زیباتری یا یوسف؟ ما یوسف را زیبا آفریدیم ولی او به خاطر زیباییش دچار فتنه نشد. حالا به بالا را می‌آورند که به خاطر بلایش و صبر نکردنش گرفتار فتنه شد، می‌گوید: خداوند! بالا را بر من سخت گرفتی، من هم تاب و طاقتم را از دست دادم و دچار فتنه شدم!

نوشتار حاضر به پنج فصل تقسیم شده است: در فصل اول به بررسی مفهوم حجاب و عفاف و حیاء و پوشش در تاریخ و قرآن کریم و همچنین به بررسی تکلیف بودن حجاب پرداخته شده است. در فصل دوم به بررسی حجاب از دیدگاه پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و ائمه

علیهم السلام) و همچنین به نظرات و دیدگاه های امام خمینی (رحمة الله علیه) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی) پرداخته شده است. در فصل سوم به نقش والدین و معلمان و رسانه هاد فرهنگ سازی حجاب و در فصل چهارم به تبیین عدم منافات قاعده لاضرر با حجاب و پوشش زنان پرداخته شده و در فصل پنجم به استفتائاتی در حوزه حجاب و پوشش زنان که احساس می شد در عصر حاضر نیاز به آگاهی بیشتر درباره آنها است ارائه شده است.

به صراحت می گویم این اثر به دلیل بضاعت علمی اندک نویسنده و گستردگی موضوعات پوشش و حجاب نمی تواند پاسخگوی نیازهای فراوانی دارد. ولی از خوانندگان گرامی می خواهم به مصداق انظر الی ما فیها لا تنظر الی من قال، در مطالعه این نوشتار دقت و ان شاء الله به آن عمل نمایند و هرگونه پیشنهاد را با القادی دارید با ایمیل نگارنده در میان بگذارید. بی شک نظرات و پیشنهادات شما خوانندگان عزیزم در چاپ های بعدی کتاب ما را در بهبود و اصلاح آن کمک خواهد کرد.

خداوند! بر حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) و آل او درود فرست و ما را از آرزوهای دراز باز دار و با عمل درست، آرزوهای ما را کوتاه کن تا اینکه ساعتی پس از ساعت دیگر را آرزو نکنیم و فردا را بعد از امروز، و حیاتی پس از این حیات و قدمی بعد از این قدم را انتظار نکشیم. و ما را از غرور آرزوی دراز محافظت فرما و از شرور آن در امان نگه دار. مرگ را همواره در برابر ما نصب العین قرار ده و یاد مرگ را برای ما هر از گاهی قرار مده و آن را همیشگی کن. و از کارهای شایسته، عملی به ما عطا فرما که با آن به عنوان زاد و توشه به سوی تو سیر کنیم و به خاطر آن بر قرب دیدار تو حریص گردیم، به گونه ای که مرگ، زمان انس ما باشد و موعد الفتی باشد که به آن اشتیاق پیدا کنیم و پناهگاهی باشد که دوست

داشته باشیم به آن نزدیک شویم. خداوند! از تو مدد می‌طلبیم تا اندوخته‌ها و دانسته‌هایمان را از تبار نور قرار دهی و آن‌ها را از حجاب و سواد به در آوری، زیرا به مصداق سخن پیامبر صلی الله علیه و آله «إِنَّ الْعِلْمَ يَهْتَفُ بِالْعَمَلِ فَبِإِنْ أَجَابَهُ وَ إِلَّا ارْتَحَلَ

عنه

(وما توفیقی إلا بالله علیه توکلتُ وَاِلهُ أُنِيبُ)

محمدقدرتی شاتوری

دبیر آموزش و پرورش استان اصفهان (ناحیه جلگه)

مکانه پانگرتند: mohamad.ghodrati1373@gmail.com